

Slovenski Hmeljar

Prvi strokovni list za hmeljarstvo * Glasilo
Hmeljarske zadruga, z o. j. * List izhaja
redno vsak drugi petek * Naročnina letno
20 din, za inozemstvo 40 din, posamezna
številka stane 2 din * Uredništvo in uprava:
Celje, Vodnikova ulica 2. — Telefon št. 196

Leto XI.

Celje, 9. avgusta 1940

Štev. 16

Zadnji čas je

Res, prav zadnji čas je, da si še sedaj zjamčimo gladkozeleno barvo letošnjega pridelka našega hmelja. V nekaterih nasadih, ki niso bili škropljeni, je peronospora že prešla v kobule, ki so se komaj razvile in tudi pričele že rjaveti; tod gladkozelenega blaga že ne bo. V večini nasadov, ki so bili pravočasno škropljeni, pa so mlade kobulice še zdrave in niso napadene; rahel rdečkast odsoj, ki ga povzročajo velike toplotne spremembe, menda ne bo povzročil večje škode, v kolikor se ne bo vrnila peronospora. Najbolje bi bilo, da bi sedaj pritislilo suho in toplo vreme, ki bi trajalo prav tja do obiranja in čez; s tem bi bila namreč nevarnost peronospore z rjavenjem kobul odstranjena. Ker pa izgleda, da bo soparno vreme z dnevnimi nevihtami trajalo dalje, nam ne preostane drugega, kakor da tudi hmelj v kobule še ponovno škropimo zaščitno proti peronospori ter s tem preprečimo, da kobule ne porjave in da si zjamčimo gladkozeleno blago.

Kolikokrat bo treba še škropiti, pač zavisi od vremena. Vsekakor pa je potrebno, da sedaj čimprej poškopimo mlade kobule, ne glede na to, če so že napadene ali ne, da na ta način preprečimo rjavenje ali ga vsaj ustavimo, če je že pričelo. Škropimo pa le s koncentriranim bakrenim apnom Nosperal ali »Ob 21«, ker se to najmanj pozna; galertol pa za to škropljenje kakor tudi za vsa morda še potrebna poznejša škropljenja v kobule ne primešamo več, ker škropivo ne sme ostati lepiti na kobulah. Škropivo moramo dobro razpršiti v čim finejšo roso in ne smemo pod nobenim pogojem škropiti v vročih opoldanskih urah, ker bi sicer lahko napravili več škode kakor pa koristi. Če nam škropivo takoj po škropljenju izpere dež, moramo seveda škropiti ponovno. Potem pa je treba hmelj dobro opazovati in kakor hitro bi silila peronospora v kobule, škropiti še enkrat. Zadnje dni pred obiranjem, ko so kobule že dozorele, pa seveda ne bomo škropili več.

Izgleda, da bo za gladkozeleno blago letos nekoliko trda in bo zato po njem največ povpraševanja in se bo nudila zanj tudi najboljša cena. Zato pa je res prav zadnji čas sedaj, da poškopimo hmelj v kobule, ki jih samo na ta način lahko še zaščitimo pred peronosporo in rjavenjem ter si zjamčimo gladkozeleno blago; tudi morebiti potrebno ponovno škropljenje se bo verjetno dobro izplačalo.

Redni vsakoletni

Hmeljarski tabor

z običajnim dnevnim redom priredi tudi letos
Hmeljarska zadruga z o. j., in sicer
na Veliko Gospojnico dne 15. avgusta 1940
ob. pol 9. uri dopoldne v Roblekovi dvorani
v Žalcu. — Vabljeni vsi hmeljarji!

Pravilnik o hmeljarskih združenjih

Že ko smo objavili Uredbo o hmelju, smo pripomnili, da bo stopila v veljavo šele, ko bodo izdani tudi še potrebni dodatni pravilniki. In tako smo dobili tudi Pravilnik o hmeljarskih združenjih, ki pa bo v smislu čl. 14 Uredbe stopil z isto vred v veljavo šele, ko bo izdan tudi Pravilnik za izvršitev uredbe o hmelju.

Kakor glede Uredbe same moramo tudi glede Pravilnika o hmeljarskih združenjih zaenkrat pripomniti le to, da nikakor ne odgovarja vsem zahtevam in potrebam našega hmeljarstva. Načaneje pa se bomo pomenili o Uredbi in vseh dodatnih pravilnikih, ki skupaj z Uredbo tvorijo eno celoto, šele potem, ko bo izdan tudi Pravilnik za izvršitev uredbe, ki bo s tem tudi stopila v veljavo. Zaenkrat

le priobčujemo še Pravilnik o hmeljarskih združenjih, ki je bil izdan h koncu preteklega meseca in ki se glasi:

Na osnovi čl. 6 Uredbe o hmelju št. 24658/V z dne 27. III. 1940 in v sporazumu z ministrom notranjih zadev predpisujem Pravilnik o hmeljarskih združenjih:

Čl. 1.

V vsakem hmeljskem okolišu (čl. 3 Uredbe o hmelju) se ustanovi po eno hmeljarsko združenje.

Vsak lastnik hmeljišča mora biti član hmeljarskega združenja (čl. 6 Uredbe o hmelju).

Hmeljarji izven hmeljskih okolišev, navedenih v čl. 3 Uredbe o hmelju, morajo biti prav tako člani hmeljarskega združenja dotične banovine, odnosno če ga v tej banovini ni, pa hmeljarskega združenja najbližjega okoliša.

Če v istem področju ob uveljavljanju tega Pravilnika že obstoji eno ali več hmeljarskih društev, se morajo ista prilagoditi tem odredbam ter spremeniti in združiti v hmeljarsko združenje. Rok in način za to združitve predpiše pristojni ban.

Čl. 2.

Namen hmeljarskega združenja je, da zastopa interese hmeljarjev, pospešuje pridelovanje in vnovčenje hmelja, prireja sezonske vzorčne sejme, vodi evidenco o lastnikih in površini zemlje, zasajene s hmeljem (kalaster) ter statistiko o pridelku in prodaji hmelja.

Čl. 3.

Sredstva združenja so:

1. Vpisnina in letna članarina, ki jo določi glavna skupščina združenja.

2. Enodstotni prispevek od izkupička za hmelj. Ta prispevek glavna skupščina hmeljarskega združenja lahko tudi poviša, vendar največ do 2%.

Ta prispevek mora vsak kupec odbiti procentu od izplačila kupnine in ga odvesti hmeljarskemu združenju (čl. 6 Uredbe o hmelju), in sicer najpozneje v 10 dneh.

3. Darila in volila.

Čl. 4.

Združenje v poedinih okoliših se osnuje na ta način, da pristojna kralj. banska uprava potom politično-upravnih oblasti prve stopnje skliče najpozneje dva meseca po objavljenju tega pravilnika z objavo v »Službenem listu« in na običajen način vse lastnike hmeljišč na ustanovno skupščino hmeljarskega združenja. Ustanovna skupščina se vrši v kraju, ki leži v središču proizvodnje dotičnega okoliša.

Čl. 5.

Do izvolitve upravnega odbora predseduje ustanovni skupščini in jo vodi odposlanec g. kmetijskega ministra. Ustanovna skupščina sprejme pravila združenja, ki morajo vsebovati določbe čl. 1, 2, 3 in 4 tega pravilnika in so poleg tega prilagoden predpisom Uredbe o hmelju, Pravilniku za njeno izvršitev kakor Zakonu o društvih, shodih in posvetih z dne 18. sept. 1931 z izpremembami in dopolnitvami z dne 24. marca 1933 ter voli člane upravnega odbora.

Čl. 6.

Hmeljarska združenja lahko osnujejo skupno centralo (zvezo) za varstvo interesov, pospeševanje hmeljarstva in vnovčenje hmelja za celo področje kraljevine Jugoslavije.

Čl. 7.

Ta Pravilnik stopi v veljavo z dnem objave v »Službenih novinah«.

Št. 58239/V, 25. junija 1940, Beograd.

Minister za kmetijstvo:

Dr. Branko Čubrilović l. r.

Predsednik ministrskega sveta

in zastopnik ministra notranjih zadev:

Dragiša Cvetković l. r.

Ta Pravilnik je stopil v veljavo 27. julija 1940.

Razno

Potrebne kredite za obiranje hmelja dobé hmeljarji, in sicer pod istimi pogoji kakor lani, tudi letos pri vseh denarnih zavodih, ki oglašujejo v našem listu.

Polovična vožnja za hmeljske obiralce je na prošnjo Hmeljarske zadruge tudi letos dovoljena, in sicer za čas od 1. avgusta do 30. septembra. Vsak obiralec mora na svoji domači postaji kupiti celo karto in rumeno železniško legitimacijo K 13, ki stane 2 din. Ko na namembni postaji izstopi, ne sme oddati karte, temveč jo mora shraniti z legitimacijo K 13 vred, da se po končanem obiranju lahko brezplačno odpelje zopet nazaj. Ko se obiralec vrača, mora imeti tudi še posebno objavo Hmeljarske zadruge, ki potrjuje, da je bil res zaposlen pri obiranju hmelja. Potrebne objave Hmeljarske zadruge morajo preiskrabeti obiralcem hmeljarji, ki jih dobé brezplačno v združnem skladišču v Žalcu, v zadržni poslovalnici v Celju, Vodnikova 2, in pri zadržnih podružnicah v posameznih občinah, prav kakor lani. Sicer pa se za te objave še ne mudi, ker jih bodo rabili obiralci šele za povratek.

V Braziliji imajo težave z izvozom kave in bombaža, ker je izvoz docela zastal v državi, ki so bile zadnji čas zasedene in ki so prej največ uvažale; saj je konsum kave v Danski znašal skoraj 8 kg letno na osebo, pa tudi v Holandiji ter Norveški in Belgiji ni bil dosti manjši in večino potrebne kave so te države uvažale iz Brazilije. Tako je sedaj izvoz kave iz Brazilije padel za 40 %. Ker ne vejo, kam s kavo, so iznašli način, da jo predelujejo

v neko plastično snov in tako porabijo v druge svrhe; seveda pa je nova industrija zaenkrat šele v razvoju. Zato so cene kave že padle za 20 % in vlada se je odločila pokupiti odvisne količine, da razbremeni tržišče. Podobno je nazadoval tudi izvoz bombaža, katerega so prej izvažali 40 % samo v Nemčijo, kamor danes zaenkrat sploh ne gre več. Tako ima tudi Brazilija svoje težave z izvozom bombaža in kave, ki jo skušajo sedaj uporabljati v druge svrhe. Žal, da se tudi hmelj ne da porabiti še za kaj drugega in ne samo za pivo, da bi se tudi z našim hmeljem v sedanjih časih rešili izvoznih težav podobno kakor Brazilija s kavo.

Vprašanja in odgovori

A. P. v O.: Zadnjič je bilo pisano, da je treba 1 kg Nosperala ali »Ob 21« na 100 litrov vode, dočim se je prej vedno priporočalo na 300 litrov vode 1 kg. Kako je torej prav: ali zadostuje 1 kg Nosperala za 300 litrov ali pa samo za 100 litrov vode?

Odgovor: Zadnjič se nam je vrinila neljuba tiskovna pomota, da je treba na 100 litrov vode zamešati 1 kg »Ob 21«. Pravilno namreč popolnoma zadostuje 1 kg Nosperala ali »Ob 21« za 300 litrov vode; če se ga da več, sicer ne škoduje, vendar potrebno pa ni in bi bila to le potrata.

F. R. v G.: Zaradi neugodnega vremena bo menda treba hmelj še ponovno škropiti v kobule. Ali se sedaj tudi še lahko primeša galertol, da bo škropivo bolje držalo in katero sredstvo za škropljenje je sedaj najbolj priporočljivo?

Odgovor: Galertola kakor tudi nobenega drugega sredstva za povečanje lepljivosti pri škropljenju v kobule ne smemo več primešati škropivu. Za škropljenje hmelja v kobule pa je zlasti priporočljiv Nosperal ali »Ob 21«, ker se to škropivo najmanj pozna na kobulah.

M. J. v P.: Glede plačila obiralcem so letos različna mnenja. Nekateri menijo, da jim bo treba plače povišati, drugi pa so zopet mnenja, da to ni potrebno, ker bodo letos itak več nabrali in ker je še vprašanje, če in kako se bo dal hmelj vnovčiti. Koliko naj torej znaša mezda obiralcem?

Odgovor: Mezde obiralcem bodo morali določiti hmeljarji sami, in sicer bo to najlažje na hmeljarskem taboru, ki se bo kakor navadno tudi letos vršil dne 15. t. m. v Žalcu.

Objave

Po vreče naj pridejo vsi, ki so dobavili svoj hmelj Hmeljarski zadrugi v lastnih vrečah, čimprej, najpozneje pa do srede tekočega meseca. Vreče se dobe v združenem skladišču v Žalcu, vendar se izdajajo samo ob torkih in petkih. Brez obračunskega listka se vreče ne izdajajo.

Bakreno apno, Nosperal ali »Ob 21«, ki se je zadnji čas precej podražilo, dobe združniki v skladišču Hmeljarske zadruge v Žalcu še po stari ceni, dokler bo sedanja zaloga trajala. Ker je zaloga že pičila, naj si ga preskrbi vsak čimprej.

Skladišče Hmeljarske zadruge v Žalcu je odprto za združnike vsak delavnik od pol 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 7. ure popoldne. Ob nedeljah in praznikih skladišče ni odprto.

Hmeljarska poročila

Savinjska dolina: Vkljub skoro dnevnim nevihtam in zadnji čas tudi precej hladnim nočem je stanje hmeljskih nasadov v splošnem dobro in tudi prav dobro. Rastlina je večinoma dosegla vrh opor ter je zdrava in bujna; razen sledov peronospor, ki sili sem ter tja tudi v kobule, nevarnosti drugih bolezni in škodljivcev ni. Obiranje bo pričelo najbrž šele okoli 20. t. m., pridelalo pa se bo letos blizu 25.000 stotov, v kolikor se da to že sedaj preceniti; o obilosti in še bolj o kakovosti pridelka bo namreč še zelo odločevalo vreme zadnjih dni.

Vojvodina: Stanje nasadov je slejkoprej še zelo enakomerno in se tudi ne bo več izenačilo. Zaradi vse preveč deževnega in meglenega vremena se rastlina ni mogla prav razviti in kakor izgleda, pridelek tudi letos ne bo večji kakor je bil lani. Poleg peronospor, ki se še vedno širi, se pojavljajo zadnji čas v vedno večji meri tudi gosenice prosene večje in ponekod tudi uši.

Nemčija: Stanje nasadov je v okoliših stare Nemčije slejkoprej prav dobro in zelo enakomerno; računa se, da bo letina obilnejša kakor lani. V sudetskih okoliših pa je stanje bolj različno in le kakih 40 % nasadov dobrih in prav dobrih, 40 % pa slabših in 20 % prav slabih, ki bodo le pičlo dali. Rastlina je v splošnem še precej zdrava, le peronospora se je zaradi zadnji čas bolj deževnega vremena začela ponekod naglo širiti. — Na tržišču so pri slejkoprej mirni zaključni tendenci ostale cene nespremenjene in le bolj nominalne.

Češkomoravska: Zaradi pretežno deževnega in soparnega vremena stanje nasadov nič kaj dobro ne obeta. Peronospora se stalno širi in preti uničiti tudi cvet in kobule. Tudi v boljših nasadih, ki so sicer bujni, je cvetje bolj redko in izgleda, da bodo le bolj pičlo dali. Prav zadnji čas je že, da bi nastopilo bolj toplo in suho vreme. — Tržišče je nadalje brez zaključkov, cene pa so ostale nespremenjene, vendar so le nominalne.

Splošno: Iz ostalih okolišev raznih držav ni zaenkrat nobenih poročil.

Za dobro voljo

Radio.

»Oče, če zasučem semle — kaj dobim?«

»Dunaj.«

»In če zasučem na to stran?«

»Prago.«

»In tu?«

»Eno okoli ušes!«

Dober odgovor.

Telovadni učitelj: »Če se postavim na glavo, mi gre vsa kri v glavo. Ali ne?«

Nihče ne oporeka.

»Kaj pa če stojim na nogah? Zakaj mi potem kri ne gre v noge?«

Učenec: »Ker nimate praznih nog.«

Lahko dognati.

Jože: »Rad bi vedel, koliko sorodnikov imam prav za prav.«

Bine: »Kupi si majhno hišico v lepem letovišču in kmalu boš natanko vedel, koliko sorodnikov imaš!«

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

sprejema
vse vrste zavarovanj proti po-
žaru: poslopja, vse premičnine,
hmelj, zvonove, steklo, nezgo-
de, vlom, jamstvo, avto-kasko,
življenjska zavarovanja v vseh
kombinacijah in posmrtninska
zavarovanja »Karitas«.

Zastopniki v vsaki župniji.

Podružnica: Celje, Vodnikova ulica 2

Hranilnica Dravske banovine Celje — Ljubljana — Maribor

Pupilarno varen zavod.

Obrestovanje najugodnejše.

Za vloge jamči Dravska banovina
z vsem premoženjem in vso davčno močjo.

Izročajte denar

v zaupanja vredne domače denarne za-
vode, da se omogoči z oživitvijo denar-
nega obtoka delavoljnim našim ljudem
zopet delo in kruh.

CELJSKA MESTNA HRANILNICA

(v lastni palači pri kolodvoru)

Vas vabi, da ji zaupate tudi Vi svoje
prihranke, ker Vam nudi zanje s svojim
premoženjem popolno varnost. Mesto Celje
jo je ustanovilo že pred 72 leti in tudi še
samo jamči zanjo z vsem svojim imetjem
in z vso svojo davčno močjo.

Denarju, ki ga vložite, je vsakočasna,
nemudna izplačljivost strogo zajamčena.

Sprejema
hranilne vloge in
jih obrestuje
najbolje. Denar
je pri njej naložen
popolnoma varno.
Za hranilne vloge
jamči poleg re-
zerv in hiš nad
4000 članov - po-
sestnikov
z vsem svojim
premoženjem

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi, lastni palači na voglu
Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

HMELJARSKA ZADRUGA z o. j.

Skladišče Žalec

*nudi svojim članom po najugodnejših cenah pri-
snano prvo vrstne Holderjeve škropilnice vseh
vrst, traktorje za oranje in okopavanje, razna
sredstva za zatiranje bolezni in škodljivcev itd.*